

ZDZISŁAW SUWAŁOWSKI

ur. 1932; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, ekshumacja ciał na kierkucie, Żydzi, kierkut na Walecznych

Kierkut na Walecznych – ekshumacja

Mord był na terenie kierkuta. Ale to też nie jest konkretnie. Bo ja nie mogę powiedzieć w stu procentach, że to było tu [dokładnie w tym miejscu]. Ten plac wtedy prawie goły był, tam były jakieś krzaczki, ale nie było drzew. Żyd, który nazywał się Honik, myśmy po polsku mówili Konik na niego on się opiekował kierkutom na Walecznych do samej śmierci, miał tam klucze. On nie żyje, niedawno zmarł. To był opiekun, ja go znałem osobiście, na „ty” żeśmy sobie mówili. I oni się opiekowali, bo nie był tylko on w tamtym czasie, było ich dużo więcej, tylko takich, którzy rzeczywiście się zajmowali tymi sprawami. Ja byłem przy ekshumacji w czterdziestym piątym roku. Byli tam Niemcy, jeńcy niemieccy, oczywiście nasi lekarze, nasz czerwony krzyż, tu dużo ludzi było, był też ten kto wiedział, że, tu ktoś z rodziny jest zabity. Jeńcy niemieccy mieli za zadanie wyjmować te ciała - ciała się trzymały bardzo dobrze, tylko głowy się nie trzymały. To było w zimie, bo facet miał gazetę w kieszeni [z datą]. Z każdej części ubrania wycinali ci sanitariusze kawałek koszuli, kawałek swetra, kawałek tam marynarki, no i przy tym ciełe to leżało i ludzie, którzy się spodziewali, że tu ich ktoś bliski leży, to rozpoznawali. Bo mówię, głowy się nie trzymały, jeszcze pamiętam jak te głowy odpadały, to takie jak parowane mięso widać było.

Data i miejsce nagrania	2010-09-14, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Kamil Garbacz
Redakcja	Kamil Garbacz, Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"